

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. juuli 2021
(OR. en)

10152/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0159 (NLE)

ECOFIN 638
CADREFIN 333
UEM 173
FIN 514

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega kiidetakse heaks Kreeka taaste-
ja vastupidavuskavale antud hinnang

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

...

millega kiidetakse heaks Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha¹, eriti selle artiklit 20,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 puhangul on olnud häiriv mõju Kreeka majandusele. 2019. aastal oli Kreeka sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta Kreeka jooksevhindades 55 % liidu keskmisest. Komisjoni 2021. aasta kevadprognoosi kohaselt vähenes Kreeka reaalne SKP 2020. aastal 8,2 % ja peaks 2020. ja 2021. aastal vähenema kokku 4,5 %. Keskpika perioodi majanduslikku suutlikkust mõjutavad pikemat aega eelkõige suur pikaajaline töötus, traditsioonilistele ja väheuuenduslikele sektoritele toetuvast majandustegevusest tingitud vähene tootlikkuse kasv. Peale selle takistavad õigusaktidega pandud suured kohustused, bürokraatia ning aeglane ja ebatõhus kohtusüsteem erasektori investeeringuid.

- (2) 9. juulil 2019 ja 20. juulil 2020 esitas nõukogu Euroopa poolaasta raames Kreekale soovitusel. Eelkõige soovitas nõukogu 2019. aastal Kreekale tegutseda 2019. ja 2020. aastal selle nimel, et a) saavutada majanduse kestlik elavnemine ja kõrvaldada ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, milleks tuleb jätkata ja viia lõpule reformid, kooskõlas eurorühma kohtumisel 22. juunil 2018. aastal võetud programmiarjagsete kohustustega (riigipõhine soovitus 1/2019)¹ ning b) keskenduda investeeringutega seotud majanduspoliitikas kestlikule transpordile ja logistikale, keskkonnakaitsele, energiatõhususele, taastuvenergiiale ja võrkude ühendamise projektidele, digitehnoloogiale, teadus- ja arendustegevusele, haridusele, oskustele, töölasele konkurentsivõimele, tervishoiule ning linnapiirkondade uuendamisele, võttes arvesse piirkondlikke erinevusi ja vajadust tagada sotsiaalne kaasatus (riigipõhine soovitus 2/2019). 2020. aastal soovitas nõukogu Kreekal tegutseda 2020. ja 2021. aastal selle nimel, et a) võtta kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausliga kõik vajalikud meetmed, et reageerida pandeemiaile tulemuslikult ning toetada majandust ja selle taastumist; kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon keskpikas perspektiivis ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid; tugevdada tervishoiusüsteemi vastupidavust ning tagada tervishoiuteenuste piisav ja võrdne kättesaadavus (riigipõhine soovitus 1/2020); b) leevendada kriisi mõju tööhõivele ja sotsiaalmõju (sh rakendades selliseid meetmeid nagu lühendatud tööaeg ja tagades toimiva aktiveerimistoetuse) (riigipõhine soovitus 2/2020);

¹ Need võetud poliitilised kohustused on seotud majandusliku kohandamisprogrammide raames algatatud struktuurireformidega, mille eesmärk on parandada Kreeka majanduse toimimist ja mille ajakava ulatub 2022. aasta keskpaigani. Nende üle tehakse kvartaalsete eduaruannetega seotud ja tõhustatud järelevalvet ning neis keskendutakse eelkõige sellistele valdkondadele nagu a) eelarvepoliitika ja struktuurne eelarvepoliitika, b) sotsiaalkindlustus, c) finantsstabiilsus, d) töö- ja tooteturud, e) Kreeka varade ja osaluste haldamise amet (HCAP) ja erastamine ning f) avaliku halduse ajakohastamine.

c) võtta kiiresti meetmeid, et tagada likviidsus ning jätkuv krediidi- ja muu rahastamise voog majandusse, keskendudes eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, keda kriis kõige rohkem mõjutab; kiirendada investeerimisküpsete avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimist ja edendada erasektori investeeringuid, et toetada majanduse taastumist; keskenduda investeeringute tegemisel rohelisele majandusele ja digipöördele, eelkõige ohutule ja kestlikule transpordile ja logistikale, energia keskkonnahoidlikule ja tõhusale tootmisele ja kasutamisele, keskkonnataristule, digitaristu väga suurele suutlikkusele ja digioskustele; suurendada avaliku halduse tulemuslikkust ja digiteerimist ning edendada ettevõtete digipööret (riigipõhine soovitus 3/2020); ning

d) jätkata ja viia lõpule reformid kooskõlas eurorühma kohtumisel 22. juunil 2018. aastal võetud programmijärgsete kohustustega, et taaskäivitada majanduse kestlik taastumine pärast COVID-19 puhangust tingitud piirangute järkjärgulist leevendamist (riigipõhine soovitus 4/2020). Olles taaste- ja vastupidavuskava esitamise ajal hinnanud nende riigipõhiste soovitude rakendamisel tehtud edusamme, leiab komisjon, et olulisi edusamme on tehtud seoses soovitustega võtta kõik vajalikud meetmed pandeemia leevendamiseks (sh lühendatud tööaja võimaldamine ja kannatada saanud äriühingute likviidsuse tagamine) ning seoses soovitusega jätkata ja viia lõpule reformid kooskõlas eurorühma kohtumisel 22. juunil 2018. aastal võetud programmijärgsete kohustustega.

- (3) 2. juunil 2021 avaldas komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011¹ artikli 5 alusel Kreeka kohta põhjaliku analüüsi. Komisjon järeltas oma analüüsis, et Kreekas esineb ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, mis on seotud eelkõige valitsemissektori suure võla, ebatäieliku välise tasakaalustamise ja viivislaenude suure osakaaluga olukorras, kus töötus on suur ja majanduskasvu potentsiaal väike.
- (4) Nõukogu soovitusel euroala majanduspoliitika kohta soovitati euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et muu hulgas tagada majanduse taastumist toetav poliitiline kurss ning veelgi parandada lähenemist, vastupidavust ning kestlikku ja kaasavat majanduskasvu. Nõukogu soovitusel soovitati ka euroala liikmesriikidel tugevdada riiklikke institutsioonilisi raamistikke, tagada makromajanduslik finantsstabiilsus, viia lõpule majandus- ja rahaliidu loomine ning tugevdada euro rahvusvahelist positsiooni.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

- (5) 27. aprillil 2021. aastal esitas Kreeka määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 1 koahselt komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. See esitati pärast konsultatsioone, mis kaasasid kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonna organisatsioone, noorteorganisatsioone ja muid asjaomaseid sidusrühmi kooskõlas riikliku õigusraamistikuga. Taaste- ja vastupidavuskavade riiklik omalus on aluseks nende edukale rakendamisele ja kestvale mõjule riiklikul tasandil ning usaldusväärsusele Euroopa tasandil. Määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt on komisjon hinnanud on komisjon hinnanud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega.
- (6) Taaste- ja vastupidavuskavadega tuleks püüda saavutada määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste- ja vastupidavusrahistu (edaspidi „rahastu“) ning nõukogu määrusega (EL) 2020/2094¹ loodud Euroopa Liidu taasterahastu üldesmäärke, et toetada taastumist COVID-19 kriisi järel. Need peaksid edendama liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, panustades määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud kuude sambasse.

¹ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks (ELT L 433l, 22.12.2020, lk 23).

- (7) Liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine on liiduülene reforme ja investeeringuid hõlmav kooskõlastatud jõupingutus. Kooskõlastatud ja üheaegse rakendamisega ning piiriüleste ja mitut riiki hõlmavate projektide rakendamisega tugevdavad need reformid ja investeeringud üksteist vastastikku ning loovad positiivseid ülekanduvaid mõjusid liidus. Seega tuleneb ligikaudu kolmandik rahastu mõjust liikmesriikide majanduskasvule ja töökohtade loomisele teiste liikmesriikide tegevuste ülekanduvast mõjust.

Kuue samba rakendamist hõlbustav tasakaalustatud lahendus

- (8) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile a ja V lisa kriteeriumile 2.1 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale vastavat mitmekülget ja piisavalt hästi tasakaalustatud lahendust, mis aitab asjakohasel viisil kaasa kõigi kuue, kõnealuse määruse artiklis 3 osutatud samba rakendamisele, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eriomaseid probleeme ja rahalise toetuse suurust ning taotletud laenutoetust.

- (9) Määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 on sätestatud, et rahastu kohaldamisala peab hõlmama Euroopa jaoks tähtsaid poliitikavaldkondi, mis on jaotatud kuue samba vahel:
- a) rohepööre; b) digipööre; c) arukas, kestlik ja kaasav majanduskasv, sealhulgas majanduslik ühtekuuluvus, töökohad, tootlikkus, konkurentsivõime, teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon ning hästi toimiv siseturg tugevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega (edaspidi „VKEd“); d) sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus;
 - e) tervishoid ning majanduslik, sotsiaalne ja institutsiooniline vastupidavus, sealhulgas selleks, et suurendada kriisiks valmisolekut ning kriisile reageerimise suutlikkust; ning
 - f) järgmise põlvkonna, laste- ja noortepoliitika, nagu haridus ja oskused. Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvad reformid ja investeeringud aitavad kaasa kuue eelnimetatud samba rakendamisele. Peale selle on alapunktides c, d, e ja f nimetatud sammaste vahel üldine tasakaal. Seetõttu on taaste- ja vastupidavuskava valdavalt mitmekülgne ja piisavalt tasakaalus lahendus Kreeka majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale.

- (10) Täpsemalt on taaste- ja vastupidavuskavas rohepöördega seotud meetmed, millega muuta Kreeka energiakasutus vähe CO₂ tekitavaks, vähendada kasvuhoonegaaside heidet, suurendada taastuvaid energiaallikaid, edendada energiatõhusust ja hoonete energiatõhusaks renoveerimist, võtta kasutusele kestlikud transpordiviisid ja kaitsta looduskeskkonda. Digipöördega seotud reformid ja investeeringud hõlmavad ühendatuse ja lairibaühenduse kättesaadavuse parandamist, avaliku halduse ja olulisimate majandusharude digiteerimist ning digitaristu ja -oskuste arendamist. Aruka ja kaasava majanduskasvu soodustamiseks on taaste- ja vastupidavuskavas meetmed erasektori investeeringute suurendamiseks (sh VKEde jaoks), ettevõtluskeskkonna parendamiseks, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni ergutamiseks, tööhõive suurendamiseks, oskuste töökohtadega seostamiseks ning avaliku halduse ja kohtusüsteemi tõhususe suurendamiseks. Peale selle on kavandatud sihipärased sekkumised mõeldud tugevdama sotsiaalset sidusust, lahendades tööturul osalemise, oskuste arendamise ja võrdsete võimalustega seotud probleeme ning mitu investeeringut soodustavad territoriaalset ühtekuuluvust. Peale selle on taaste- ja vastupidavuskavas olemas negatiivsete majandusšokkide leevendamiseks ja kriisidele paremini reageerimiseks mõeldud meetmed, millega lahendada tervishoiu- ja sotsiaalkaitstesüsteemide pikaajalised probleemid (sotsiaalne vastupidavus), soodustada riigi tulude kestlikkust, finantssektori vastupidavust ja majandustegevuse mitmekesistamist (majanduslik vastupidavus) ning tagada tõhus avalik haldus ja usaldusväärne valitsemine (institutsiooniline vastupidavus). Järgmise põlvkonna jaoks mõeldud poliitikaga seoses on kõiki kooliastmeid hõlmavate reformide ja investeeringute eesmärk protsesside ja taristu digiteerimine ja noorte digioskuste arendamine ning muud meetmed keskenduvad alusharidusele ja lastehoiule.

- (11) Kreeka tahab edendada erasektori investeeringuid laenurahastuga, mille jaotuskanalid peaks olema: a) rahvusvahelised finantsasutused (tegevuskoostöö kaudu); b) kommertsbankid (avatud konkursside kaudu); c) omakapitaliplatvorm (mandaatkoostöö kaudu); ning d) InvestEU programmi alafond liikmesriigis (rahalist toetust käsitleva lepingu kaudu). Eelmainitud koostööd ja kommertsbankade konkursikutsed peaksid sisaldama toetust saavate äriühingute kvalifitseerimise tingimusi käsitlevaid sätteid, et oleks tagatud kooskõla määrusega (EL) 2021/241 ning komisjoni teatise „Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusraha puhul“¹ tehniliste suunistega („ei kahjusta oluliselt“ tehnilised suunised), mis näevad ette kestlikkuse hindamist, välistamisnimekirja, kestlikkuse hindamise nõudest vabastatud tehingute jaoks sõltumatu audiitori kohustuslikke õigusaktidele vastavuse kontrollid ning tegevuste valimist kooskõlas asjaomaste liidu ja riiklike keskkonnanõugetega. Rahvusvaheliste finantsasutuste, kommertsbankade ja InvestEU programmi kohustust investeerida kliimat ja digipööret toetavalt tuleb täita määruse (EL) 2021/241 VI ja VII lisas esitatud metoodikat järgides ning sõltumatud audiitorid peaksid jälgima olulise kahju ärahoidmise põhimõttest kinnipidamist ja kooskõla määruse (EL) 2021/241 kohaste kliima- ja digitaliseerimiseesmärkidega.

¹ ELT C 58, 18.2.2021, lk 1.

Kõikide või suure osa riigipõhistes soovitustes kindlaks tehtud probleemide lahendamine

- (12) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 peaks taaste- ja vastupidavuskava aitama eeldatavasti tõhusalt lahendada kõik probleemid või suure osa neist (hinne A), mis on kindlaks tehtud Kreekale esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes, sealhulgas nende eelarveaspektides ja määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 kohaselt esitatud soovitustes, või probleeme, mis on kindlaks tehtud muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud. Riigipõhiste soovitustega 1/2019 ja 4/2020 seoses jätkub eurorühma kohtumisel 22. juunil 2018. aastal Kreeka poolt võetud konkreetsete kohustuste täitmise tõhustatud järelevalve.
- (13) Soovitusi, mis käsitlevad pandeemia reageerimist viivitamatute eelarvepoliitika meetmete kaudu, võib pidada Kreeka taaste- ja vastupidavuskava kohaldamisalast välja jäävateks. Kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausliga ning COVID-19 pandeemia ja sellega seotud majanduslangusele reageerimiseks on Kreeka võtnud eelarvemeetmeid, et tugevdada oma tervishoiusüsteemi suutlikkust, ohjeldada pandeemiat ning pakkuda abi neile üksikisikutele ja sektoritele, keda kriis on eriti mõjutanud. Sellised jõulised poliitikameetmed on aidanud leevendada SKP vähenemist ja see on omakorda aidanud piirata valitsemissektori eelarvepuudujäägi ja võla suurenemist.

- (14) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ulatuslikku kogumit üksteist vastastikku tugevdavatest reformidest ja investeeringutest, mis aitavad tulemuslikult lahendada kõiki või olulist osa Euroopa poolaasta raames Kreekale esitatud 2019. ja 2020. aasta riigipõhistes nõukogu soovitustes kirjeldatud majanduslikest ja sotsiaalsetest probleemidest (riigi rahanduse kvaliteet ja kestlikkus; tervishoiuteenuste kättesaadavus ja -süsteemi vastupidavus; aktiivne tööturupoliitika; poliitika, mis toetab avaliku ja erasektori investeeringuid haridusse, oskustesse ja tööalasesse konkurentsivõimesse; teadus- ja arendustegevus; ohutu ja kestlike transport ja logistikale, energia keskkonnahoidlik ja tõhus tootmine ja kasutamine (sh taastuvenergeetika ja võrkude omavahelise ühendamise projektid); keskkonnataristu; asulapiirkondade uuendamine ning avaliku halduse ja ettevõtete digipööre). Taaste- ja vastupidavuskavas on ka märkimisväärselt palju meetmeid eelarve ja struktuuripoliitika, sotsiaalkindlustuse, finantsstabiilsuse, tööjõu- ja tooteturgudega seotud probleemide lahendamiseks, avaliku haldus kaasajastamiseks ning programmijärgsete kohustuste täitmise kontrollimiseks, laiendamiseks ja täiendamiseks. Kuna taaste- ja vastupidavuskavas on väga palju tähelepanu pööratud investeerimist, tööhõivet ja tootlikkust suurendavale poliitikale, võib keskpikas perspektiivis eeldada, et taaste- ja vastupidavuskava rakendamine toetab majanduse taastumist ning aitab sellega kaasa usaldusväärse eelarvepositsiooni saavutamisele ja võla jätkusuutlikkuse tagamisele, mis on kooskõlas asjaomase riigipõhise soovitusena (1/2020). Kavandatud aktiivne tööturupoliitika on mitmekesine ja suunatud tuge vajavatele elanikkonnarühmadele ning selle eesmärk on töökohtade loomine, aidates ühtlasi kaasa rohepöördele (riigipõhine soovitus 2/2020). Taaste- ja vastupidavuskava hõlmab meetmeid, mis tegelevad Kreeka haridussüsteemi puudutavate oluliste probleemide lahendamisega ja selles on ette nähtud märkimisväärsed investeeringud oskuste omandamisse elukestva õppega ning pööratud palju tähelepanu haridussüsteemi mõlema osa digipöördele (riigipõhised soovitused 3/2020 ja 2/2019). Kavandatud on sihipäraseid meetmeid haavatavate elanikkonnarühmade (sh puuetega inimeste, kodutute, romade ja äärmises vaesuses elajate) sotsiaalse integratsiooni toetamiseks ning mitu meetet on ka naiste tööturul osalemise edendamiseks (riigipõhine soovitus 2/2020).

- (15) Taaste- ja vastupidavuskavas on ette nähtud küpsete avaliku sektori investeerimisprojektide võimalikult kiire elluviimine ja erasektori investeeringute edendamine prioriteetsetes sektorites (sh digi- ja rohepöördele kaasa aitavad investeeringud) ning energiatõhususe, kestliku transpordi ja keskkonnakaitse ning linnapiirkondade uuendamise meetmed vastavad asjaomastele probleemidele kooskõlas erasektori investeeringuid käsitlevate riigipõhiste soovitustega (3/2020 ja 2/2019). Peale selle toetab taaste- ja vastupidavuskava avaliku halduse ja ettevõtete digiteerimisega seotud probleemide lahendamist (riigipõhised soovitused 3/2020 ja 2/2019). Taaste- ja vastupidavuskava toetub ja on täienduseks majanduslike kohandamisprogrammide raames alustatud olulistele struktuurireformidele, millega parandatakse majanduse üldist toimimist ja mille üle tehakse praegu tõhustatud järelevalvet. Taaste- ja vastupidavuskavas on nõudlikud ettevõtluskeskkonna, tööturu ja sotsiaalpoliitika ning tervishoiusüsteemi ja avaliku halduse (sh maksuhalduse ja õigusemõistmise) reformid. Nende reformide rakendamist toetavad investeeringud (riigipõhised soovitused 4/2020 ja 1/2019).

- (16) Eespool nimetatud probleemidega tegelemiselt peaks taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti aitama kaasa ka Kreeka makromajandusliku tasakaalustamatuse kõrvaldamisele, nagu on kindlaks tehtud määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel tehtud soovitusel 2019. ja 2020. aastal, eriti seoses valitsemissektori suure võla, ebatäieliku välise tasakaalustamise ja viivislaenude suure osakaaluga olukorras, kus töötus on suur ja majanduskasvu potentsiaal väike.

Panus kasvupotentsiaali, töökohtade loomise ning majanduslikku, sotsiaalsesse ja institutsioonilisse vastupidavusse

- (17) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile c ja V lisa kriteeriumile 2.3 aitab taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti mõjusalt (hinne A) tugevdada Kreeka majanduse kasvupotentsiaali, luua uusi töökohti, suurendada majanduse, sotsiaalvaldkonna ja institutsionaalset vastupidavust, mis aitab kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele, sealhulgas laste- ja noortepoliitika edendamise abil, ning leevendada COVID-19 kriisi majandus- ja sotsiaalmõju ning suurendada sellega liidus majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ja lähenemist.

- (18) Komisjoni talituste simulatsioonid näitavad, et taaste- ja vastupidavuskava abil koos ülejäänud Euroopa Liidu taasterahastu meetmetega on võimalik suurendada Kreeka reaalses SKPd 2026. aastaks 2,1–3,3 %, mis ei sisalda struktuurireformide positiivset mõju, mis võib olla märkimisväärne. Taaste- ja vastupidavuskava tugineb 2020. aasta novembris avaldatud kõikehõlmavale Kreeka majanduse arengukavale ja on sellega kooskõlas. Selles käsitletakse Kreeka pikaajalist majanduskasvu mõjutavaid takistusi, eelkõige suurt investeerimislünka ja vajadust parandada hariduse kvaliteeti, samuti avaliku halduse ning kohtusüsteemi kvaliteeti ja tõhusust. Kavandatud aktiivse tööturupoliitika rakendamisel, ümber- ja täiendusõppel on sel potentsiaali suurendada tööturul osalemist ja tööhõivet, sealhulgas naiste puhul.
- (19) Eeldatakse, et erinevad meetmed suurendavad majanduse tootlikkust. Mõne reformi eesmärk on parandada ettevõtluskeskkonda ja lihtsustada ettevõtlusega tegelemist ning neid täiendavad edusammud digiteerimises. Avalik haldus loodetakse kaasajastada, regulatiivset ja halduskoormust on kavas vähendada ning maksuhalduse täiustused peaksid aitama luua rohkem majanduskasvu soodustava maksukeskkonna. Taaste- ja vastupidavuskavas on nõudlik tegevuskava kohtusüsteemi tõhususe ja kvaliteedi parandamiseks digiteerimise, kohtute paiknemise läbivaatamise ning füüsilisse ja inimekapitali investeerimise projektidega. Lisaks eeldatakse, et erasektorile laenu rahastu kaudu antavad lisavahendid soodustavad erasektori investeeringuid.

- (20) Taaste- ja vastupidavuskavas on kõikehõlmav meetmete kogum tööturu puuduste kõrvaldamiseks ja sotsiaalse sidususe parandamiseks. Need meetmed peaksid suurendama tööhõive- ja sotsiaalsete institutsioonide suutlikkust. Tööseadustiku läbivaatamine, avaliku halduse tõhususe täiustamine digiteerimisega ja parem tööturujärelevalve peaksid samuti suurendama šokikindlust. Peale selle parandavad need meetmed eeldatavasti sidusust, soodustades tööturul osalemist, sealhulgas haavatavate elanikkonnarühmade puhul.
- (21) Eeldatavasti aitab taaste- ja vastupidavuskava rakendamine tulemuslikult lahendada paljusid Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise seisukohast olulisi tööhõive- ja sotsiaalprobleeme. Võrdsete võimaluste ja tööturule pääsemise soodustamiseks on taaste- ja vastupidavuskavas ette nähtud uus elukestva õppe strateegia ning täiendus- ja ümberõppe süsteemi kaasajastamine. Reform kujundaks ümber ja uuendaks praegusi killustatud programme, luues tööturu vajadustele vastava uue õppekava ja täiendusõppeprogrammide pakkuja hindamisraamistiku. Taaste- ja vastupidavuskavas on ka investeeringud kutseõppe edasisse uuendamisse. Tööturu dünaamika parandamiseks kavandab Kreeka ka märkimisväärsed investeeringuid täiendus- ja ümberõppe programmidesse.

Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine

- (22) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile d ja V lisa kriteeriumile 2.4 tagatakse taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti, et ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide elluviimise meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärkide saavutamist (hinne A) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852¹ artikli 17 tähenduses (põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“).
- (23) Taaste- ja vastupidavuskava peaks tagama, et ühegi selle meetmega ei kahjustata määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt ühtegi seal nimetatud kuuest keskkonnanäesmärgist (kliimamuutuste leevendamine, kliimamuutustega kohanemine, vee- ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse, ringmajandus, saastuse vältimine ja tõrje ning elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine). Kreeka põhjendused, mis on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega. Kreeka on vajalikeks juhtudeks kavandanud leevendavad meetmed, mis tagavad asjakohaste eesmärkide ja sihtidega olulise kahju ärahoidmise.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

- (24) Erilist tähelepanu on pööratud horisontaalsetele kavadele (sh nendele, mille jaoks taotletakse laenu), milles juba sisalduvad olulise kahju ärahoidmise põhimõtte järgimise nõuded ning võiksid olla täpsustatud eesmärgi või sihina.

Panus rohepöördesse, sealhulgas elurikkusesse

- (25) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad tulemuslikult suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmärgi saavutamist toetavatele meetmetele kuluv summa moodustab ligikaudu 37,5 % taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest ja on arvutatud kooskõlas määruse (EL) 2021/241 VI lisas esitatud metoodikaga. Vastavalt kõnealuse määruse artiklile 17 on riiklik taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas 2030 sisalduva teabega.
- (26) Reformid ja investeeringud peaksid oluliselt aitama saavutada Kreeka CO₂ heite vähendamise ja energiapöörde eesmärgi, nagu need on sätestatud riiklikus energia- ja kliimakavas ning CO₂-neutraalsuse tegevuskavas 2050, aidates nii kaasa liidu kliima- ja keskkonnanägemiste saavutamisele. Mitu rohepöördele kaasa aitavat investeeringut on laiemates riiklikes kavades (nt pikaajaline renoveerimisstrateegia, jäätmekäitlusstrateegia, taasmetsastamine, ringmajandus ja bioloogiline mitmekesisus) ning peaks tehtama nende strateegiate elluviimisel.

- (27) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid mitmete probleemide ületamiseks rohepöördega seotud valdkondades. Puhta energeetikaga seoses on kavas nii reformid kui ka investeeringud, mis peaksid Kreeka energiaallikate jaotuses suurendama taastuvate energiaallikate osakaalu. Kavandatud on suuri investeeringuid, mis peaksid parandama Kreeka vananeva elamufondi energiatõhusust, ja neid täiendavad energiavaestele leibkondadele mõeldud meetmed. Veel panustavad oluliselt kliimasse ja keskkonda meetmed, mis toetavad kestlikku liikuvust nii reformide kui ka investeeringutega, mis peaksid parandama linnade avalikke transporditeenuseid ja elektrisõidukite taristut. Taaste- ja vastupidavuskava koosneb investeeringutest, mis peaksid toetama elurikkust halvenenud metsaökosüsteemide taastamisele suunatud taasmetsastamisega ning tugevdama liikide ning nende kasvukoha- ja elupaigatüüpide seiresüsteemi kasutuselevõttuga keskkonnakaitset. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab investeeringuid kestlikku põllumajandusse, mis peaksid edendama innovatsiooni, kaitsma põllumajanduslike majapidamiste keskkonnaprofiili parandamisega keskkonda ja leevendama kliimamuutuste mõju. Viimasena peaks laenurahastut kasutatama kliimaga seotud tegevusteks valitud sekkumisvaldkondades, nagu energiatõhusus ning erasektorile mõeldud näidisprojektid, millega saavutatakse märgatav energiasääst või kasvuhoonegaaside heite vähenemine, taastuvate energiaallikate (päike ja tuul) uued võimsused ja arukad energiasüsteemid.

- (28) Määruses (EL) 2020/852 sätestatud keskkonnaeesmärkidega seoses on taaste- ja vastupidavuskavas kliimamuutuste leevendamise meetmed, mis peaksid vähendama kasvuhoonegaaside heidet, peamiselt hoonete energiatõhususe parandamisega. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab mitut kliimamuutustega kohanemise meetet (sh selliste kohalike linnaplaanide koostamine, mis peaksid soodustama linnade uuendamist, suurendama linnade kliimakindlust ja tugevdama üleujutuste leevendamise taristut). Veevarustuse ja asulareoveega seotud meetmete jaoks on konkreetsed sihid, mis peaksid vähendama veelekkeid ja energiatarbimist, aidates nii kaasa veeressursside säästvamale kasutamisele. Bioloogilise mitmekesisusega seoses on taaste- ja vastupidavuskavas taasmetsastamise meede, mis peaks peamiselt pärismaiste liikide abil suurendama metsaga kaetud ala 16 500 ha võrra.

Panus digipöördesse

- (29) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad tulemuslikult suures ulatuses (hinne A) kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Digieesmärkide saavutamist toetavatele meetmetele kuluv summa moodustab ligikaudu 23,3 % kava kogueraldisest ja on arvutatud määruse (EL) 2021/241 VII lisas esitatud metoodika kohaselt.

- (30) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab digipöörde valdkondade meetmeid, millega püütakse ületada asjaomaseid probleeme, ning on üldiselt hästi kooskõlas liidu digistrateegia olulisimate eesmärkidega ja komisjoni 2021. aasta kestliku majanduskasvu strateegias sätestatud digivaldkonna prioriteetidega. Sellised meetmed on seotud ühendatuse, avalike teenuste koostalitlusvõime, küberturvalisuse, tehisintellekti, digioskuste arendamise, avaandmete kättesaadavusega ning naiste, vanemaealiste ja haavatavate elanikkonnarühmade võimendamise ja võrdse osalusega digiajastul. Taaste- ja vastupidavuskava komponent 2.1 sisaldab investeeringuid, mis lihtsustavad kiudoptilise taristu paigaldamist hoonetesse, kõiki Kreeka põhimaanteid katvate 5G-võrkude arendamist, merekaablite ehitamist Kreeka mandriosa saarte ja Küprosega ühendamiseks ning kosmosetehnoloogia ja -rakenduste kasutamist. Reformidega luuakse kiiretele lairibaühendustele ja 5G-tehnoloogiale üleminekut soodustav raamistik. Komponendis 2.2 sisalduvad meetmed on mõeldud avaliku sektori asutuste digipöörde (arhiivid ja paremad digiteenused), talitusprotsesside täiustamise, parema süsteemide ja andmete koostalitlusvõime, küberturvalisuse ja andmehalduse strateegiate ja poliitika ning arenenud tehnoloogia (pilvandmetöötlus ja suurandmed) laiemal kasutamise jaoks. Komponentide 2.3 ja 4.1 meetmete eesmärk on suurendada digitehnoloogia kasutuselevõttu ettevõtetes (eriti VKEdes), tegeledes e-kaasatuse olulisimate kitsaskohtadega. Need algatused peaksid võimaldama luua digitaalse äriökosüsteemi ja aitama VKEdel hankida digiteenuseid, andmeplatvorme ja -ruumi ning uue tehnoloogiaga kassaaparaadid ja makseterminalid.

Komponendi 2.3 meetmed koos komponentide 4.1 ja 4.6 teiste meetmetega peaksid aitama kaasa Kreeka majanduse digipöördele, kiirendama üleminekut Industry 4.0-le ning ümber kujundama ettevõtete ärimudelid, et suureneks nende konkurents- ja vastupidavust. Taaste- ja vastupidavuskava komponendis 3.2 on veel meetmeid, millega kaotada praegune inimekapitali digilõhe, kaasajastades ja uuendades elukestva õppe süsteemi ning pakkudes tööjõule turu vajadustele vastavat täiendus- ja ümberõpet, keskendudes digioskustele. Sellised meetmed peaksid aitama vähendada digilõhet ja parandama kogu elanikkonna elementaarset digikirjaoskust. Laenuhastut peaks kasutatama ka mitmes sekkumisvaldkonnas digiteemadega seotud tegevuste jaoks, täpsemalt investeerides väga võimekatesse lairibavõrkudesse, nii VKEde kui ka suurettevõtete digiteerimisse ning küberturvalisustehnoloogiate, arenenud digitehnoloogiate ja muu IKT-taristu väljatöötamisse ja kasutuselevõttu.

- (31) Taaste- ja vastupidavuskavas esitatud digipöördega seotud meetmed näivad olevat hästi vastavusse viidud Kreeka digivaldkonna puudustega, mis on välja toodud digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksis (DESI). Need meetmed peaksid tulemuslikult täiendama olemasolevaid riiklikke kavu ja algatusi ning üldiselt märgatavalt soodustama Kreeka majanduse ja ühiskonna digipööret, aidates parandada majanduse konkurentsivõime- ja vastupidavust ning tagades ühtlasi kaasavuse. Peale selle peaksid need meetmed tekitama põhjaliku muutuse ja oleva püsiva mõjuga.

Püsiv mõju

- (32) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile g ja V lisa kriteeriumile 2.7 on taaste- ja vastupidavuskaval Kreekale eeldatavasti suures ulatuses (hinne A) püsiv mõju.

- (33) Taaste- ja vastupidavuskavas on reforme kogum, mis peaks kaasa tooma jäävad muutused poliitikas ja soodustama selle tulemuslikku rakendamist. Ettevõtlusega seotud halduskoormust kergendavad ja õigusaktide kvaliteeti parandavad reformid soodustavad ettevõtetele võrdsete võimaluste loomist ja Kreeka investeerimispotentsiaali vabastamist. Selleks peaksid turujärelevalve tugevdamise meetmed lihtsustama tulemuslikku poliitika täitmise tagamist. Energiapoliitikaga seoses on taastuvaid energiaallikaid kasutavatele jaamadele tegevusloa andmise korra ratsionaliseerimise eesmärk lahendada selliste energiaallikate kasutuselevõtu aegluse probleem ja toetada Kreeka rohepööret, tagades samal ajal ka keskkonnaõigusaktide täitmise. Finantssektori reformide eesmärk on parandada krediidiotsuste tegemist, võimestada teabe asümmeetria kaotamisega viivislaenude turgu ning tugevdada kapitaliturge, parandades nii Kreeka majanduslikku vastupidavust tulevastele šokkidele. Märkimisväärsed algatused juhtimissüsteemi täiustamiseks kõikidel avaliku halduse tasanditel, kaasajastades personali palkamise korda ning tugevdades riigihangete ja korruptsioonivastast raamistikku, peaksid vähendama struktuurseid nõrku külgi. Märkimisväärsete kohtusüsteemi reformide eesmärk on süsteemi ajakohastada ja suurendada selle tõhusust ja kvaliteeti (sh kohtute paiknemise läbivaatamise, digiteerimise ning kohtunike ja kohtuametnike täiendusõppe abil).

- (34) Taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvate investeeringute eesmärk on kaotada leitud olulisimate probleemide algpõhjused ning need investeeringud paistavad finants- ja eelarveaspektist vaadates kestlikud. Ette on nähtud palju investeeringuid avaliku halduse digitaristusse, nii kesksel kui ka omavalitsuste tasandil. Koos laiaulatusliku protsesside lihtsustamise kavaga peaksid need halduses kaasa tooma jääva muutuse ning tegelema nii kodanikele kui ka ettevõtetele mõeldud digitaalsete avalike teenuste praeguse vähesusega. Lisaks eeldatakse, et märkimisväärsed digitaalsed investeeringud maksuhaldusse aitavad võidelda maksudest kõrvalehoidumise ja salakaubaveo vastu ning vähendavad maksumaksjate halduskoormust. Digitaalsete protsesside ja vahendite kasutuselevõtt kohtusüsteemis koos kohtunike ja kohtutöötajate koolitamisega aitab kaasa kohtute paremale toimimisele. Investeeringud haridusse, sotsiaalkindlustusse, tervishoidu ja tööturuasutustesse ning tööjõu täiendus- ja ümberõpe (rõhuasetusega roheliste ja digioskustele) peaksid kindlustama vastupidavuse ja parandama selliste kriitiliste teenuste kvaliteeti kaasavalt ja kestlikult. Taaste- ja vastupidavuskavas on ka planeeritud märkimisväärsed investeeringud CO₂ heite vähendamise ja keskkonnapoliitika pikaajaliste eesmärkide täitmise soodustamiseks (sh hoonete energiatõhus renoveerimine, strateegilised linnade roheline taaselustamise projektid, pruunsöe tõttu kahjustada saanud alade taastamise meetmed, elektrisõidukite laadimistaristu paigaldamine ning taasmetsastamise ja kestliku põllumajanduse toetamise meetmed).
- (35) Taaste- ja vastupidavuskava püsivat mõju saab suurendada ka kava ja muude Euroopa Liidu rahastatavate programmide (sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika fondid ja InvestEU) koostoime kaudu, eelkõige tegeledes olulisel määral sügavalt juurdunud territoriaalsete probleemidega ja edendades tasakaalustatud arengut.

Seire ja rakendamine

- (36) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile h ja V lisa kriteeriumile 2.8 on taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud kord piisav (hinne A), et tagada taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas kavandatud ajakava, eesmärkide ja sihtide ning nendega seotud näitajate tõhus seire ja rakendamine.
- (37) Taaste- ja vastupidavuskavas on liidu vahendite haldamise kontrollisüsteem, mis hõlmab nelja organit: taaste- ja vastupidavusrahastu, koordineerimisamet, vastavate ministeeriumide pädevad talitused, rakendusasutused ja finantsauditeerimise komitee (EDEL). Üldine vastutus rakendamise ja seire eest on pandud hiljuti asutatud taaste- ja vastupidavusrahastu koordineerimisametile, mis kuulub rahandusministeeriumi koosseisu. Enamik meetmete rakendamise eest vastutavaid rakendusasutusi on veel määramata. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõike 5 punktile e peaks Kreeka enne esimese maksetaotluse komisjonile olema nõuetekohaselt loonud juhtimis- ja kontrollisüsteemi, mis tagaks kooskõla kõnealuse määruse artikliga 22. Taaste- ja vastupidavuskavas on üksikasjalik ülevaade ettenähtud seire- ja aruandluskorrast.
- (38) Kreeka taaste- ja vastupidavuskava eesmärgid ja sihid loovad taaste- ja vastupidavuskava rakendamise seireks sobiva süsteemi. Need on üldiselt piisavalt selged ja põhjalikud selleks, et nende täitmist oleks võimalik jälgida ja kindlaks teha. Peale selle on eesmärgid ja sihid asjakohased ja sobivad, sest nende kohaldamisalast nähtub meetmete üldeesmärk.

- (39) Määruse (EL) 2021/241 artikli 17 lõike 2 kohaselt rahastamiskõlblike meetmete puhul on eesmärgid ja sihid samuti asjakohased. Väljamaksetaotluse põhjendamiseks on vaja, et need eesmärgid ja sihid täidetaks aja jooksul rahuldavalt.
- (40) Liikmesriigid peaksid tagama, et rahastu kaudu antavast rahalisest toetusest teavitatakse ja seda kinnitatakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 34. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/240¹ loodud tehnilise toe instrumendi raames võib liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks taotleda tehnilist tuge.

Kulud

- (41) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

- (42) Esitatud on üksikasjalik iga meetme kulude jaotus, milleks on eri meetmete puhul kasutatud eri kuluarvestust, aga valdavalt on tegu alt ülespoole lähenemisviisiga. Valdava enamuse meetmete kulud on hinnatud mõistlikuks, usutavaks, kulutusõhusaks ja vajadustele vastavaks. Samuti on taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu vastavuses mõjuga, mida kavandatud meetmed liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale eeldatavasti avaldavad, ning kuluhinnangu põhjendused on üldiselt piisavad. Mõni üksik kuluhinnang ületas mõõdukalt sarnaste projektide kuluvahemikku. Kuluhinnangut hindas väline konsultant ja selle kinnitas Kreeka riiklik tootlikkuse komitee. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ning vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

Liidu finantshuvide kaitse

- (43) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10 kriteeriumile on taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud kord piisav (hinne A), et tagada kõnealuse määruse alusel eraldatud vahendite kasutamisel korruptsiooni, pettuste, kelmuste ja huvide konflikti ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine, ning peaks eeldatavasti tulemuslikult vältima topeltrahastamist kõnealuse määruse alusel ja muudest liidu programmidest. See ei piira muude õigusaktide ja vahendite kohaldamist, millega edendatakse ning jõustatakse liidu õiguse järgimist, sealhulgas korruptsiooni, pettuste, kelmuste ja huvide konfliktide ennetamiseks, avastamiseks ja korrigeerimiseks, ning liidu eelarve kaitsmiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092.¹

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 1).

- (44) Kehtestatakse täiendav eesmärk, mille kohaselt tuleb anda finantsauditeerimise komiteele õiguslikud volitused ning luua liidu vahendite haldamise kontrolli- ja -auditisüsteem, et oleks võimalik: a) tagada andmete kogumine ning eesmärkide ja sihtide saavutamise järelvalve; b) koostada liidu vahendite haldaja kinnitused, auditi kokkuvõtte ja maksetaotlused ning c) kehtestada 2021. aasta 30. septembriks vajalik kord, mille alusel koguda ja säilitada määruse (EL) 2021/241 artikli 22 kohaselt andmeid esimese maksetaotlusega seotud vahendite saajate, töövõtjate, alltöövõtjate ja tegelike kasusaajate kohta. Süsteemi ülesehituse kohta tuleks koostada eraldi auditiaruanne. Selles tuleks analüüsida kõiki asjaomaseid tuvastatud nõrku kohti ja võetud või kavandatud parandusmeetmeid.

- (45) Kreeka väljatöötatud kontrolli- ja auditisüsteem on määruse (EL) 2021/241 nõuetele vastavalt sidusa ülesehitusega. Sisekontrollisüsteem tugineb usaldusväärsetele protsessidele ja struktuuridele: kontrollijate ja audiitorite rollid ja vastutusalad on selged, asjaomased kontrollifunktsioonid on sobivalt lahus ning audiitorite sõltumatus on tagatud. Finantsauditeerimise komitee teeb auditeid selleks, et kontrollida, kas rakendusasutused, kes peaksid tegelema heakskiidetud projektide juhtimise ja elluviimisega, tegelevad määruse (EL) 2021/241 alusel antud vahendite kasutamisel pettuste, kelmuste, korruptsiooni ja huvikonfliktide ärahoidmise, avastamise ja kõrvaldamisega (sh kord, mille eesmärk on ära hoida topeltrahastamist teistest liidu programmidest) ning et kontrollida, kas kohaldatavaid reegleid järgitakse. Iga rakendusasutuse üldist ja kontrolliriski hinnatakse ning finantsauditeerimise komitee määrab oma auditeerimisprioriteedid riskide suuruse alusel. Topeltrahastamist määruse (EL) 2021/241 ja liidu teiste programmide alusel välditakse mitmetasandiliste kontrollimehhanismidega. Reformide ja investeeringute elluviimise ja juhtimise eest vastutavaid rakendusasutusi peaksid auditeerima sõltumatud sertifitseeritud audiitorid. Taaste- ja vastupidavusraha koordineerimisamet ülesanne on riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamise üldine koordineerimine ja seire ning amet tegutseb Kreeka võimude ja komisjoni vahelise ühtse kontaktpunktina. Taaste- ja vastupidavusraha koordineerimisamet peaks maksetaotlused esitama komisjonile iga poole aasta tagant, kui eesmärkide ja sihtide saavutamist on rahastu haldamise infosüsteemi kaudu kontrollitud, ning nendega peab kaasas olema liidu vahendite haldaja kinnitus ja finantsauditeerimise komitee tehtud auditite kokkuvõte. Eeldatakse, et kontrollijatel on ettenähtud ülesannete täitmiseks õiguslikud volitused ja haldussuutlikkus.

- (46) Kreeka on teada andnud, et taaste- ja vastupidavuskavas kirjeldatud konkreetsete haldus- ja aruandlusnõuete täitmise eesmärgil töötatakse välja IT-vahend, millega eesmäärke ja sihte hallata ja nendega seotud aruandeid koostada. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõike 5 punktile e peaks Kreeka rakendama kõnealust meetet, et tagada kooskõla kõnealuse määruse artikliga 22.

Taaste- ja vastupidavuskava sidusus

- (47) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile k ja V lisa kriteeriumile 2.11 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) reformide ja avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimise meetmeid, millega tagatakse tegevuste sidusus.

- (48) Kreeka taaste- ja vastupidavuskavas esitatud reformid ja investeeringud täiendavad üksteist. Need põhinevad laiaulatuslikul majanduskasvu kaval, mis tagab taaste- ja vastupidavuskava sidususe ja aitab kaasa tulevase aruka, kaasava ja kestliku majandusarengu soodustamisele. Taaste- ja vastupidavuskava neli põhisammast – a) rohepöörde, b) digipöörde, c) tööhõive, oskused ja sotsiaalne sidusus ning d) erasektori investeeringud ja majanduse ümberkujundamine – on omavahel tihedalt seotud ja üksteist tugevdavad. Need sisaldavad digipöördega seotud meetmeid, mis on peamised Kreeka majanduse rohepöörde ja ringmajandusele ülemineku võimaldajad. Samamoodi peaks rohepöörde sambast pärinevate kliima- ja kestlikuskriteeriumide kaasamine tugevdama digitehnoloogia kasutuselevõttu ja soodustama digisamba elluviimist. Strateegilised investeeringud mitut riiki hõlmavatesse digiprojektidesse ja tekkivasse tehnoloogiasse peaksid aitama saavutada mastaapsust ja koostalitlusvõimet. Kolmas samm peaks tagama, et digi- ja rohepöörde oleksid Kreeka ühiskonnas õiglased, seades prioriteetideks kestlike töökohtade loomise, haridussüsteemi ja oskuste täiustamise ning kvaliteetsete ja tulemuslike tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeteenuste osutamise. Neljanda samba eesmärk on koondada era- ja avaliku sektori investeeringud konkurentsivõime ja tootlikkuse suurendamisse, pikaajalise majanduskasvu toetamisse ning uute töökohtade loomisse, luues ühtlasi Kreekas digi- ja rohepöörde toimumist võimaldavad institutsioonilised raamistikud.

Võrdõiguslikkus

- (49) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab mitmeid meetmeid, mis peaksid aitama lahendada probleeme soolise võrdõiguslikkuse ja kõigile võrdsete võimaluste tagamise valdkonnas. Need hõlmavad sihipäraseid reforme ja investeeringuid tööhõive, oskuste, tervishoiu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse valdkonnas. Vahendite saajate seas on pikaajalised töötud, puuetega inimesed, kodutud, vähemusrahvusest isikud, sisserändajad, varjupaigataotlejad ja äärmises vaesuses elavad inimesed. Peale selle on taaste- ja vastupidavuskava eesmärk edendada era- ja avalikus sektoris teadlikkust mitmekesisusest ning tugevdada järelevalvemehhanisme. Soolise võrdõiguslikkusega seoses on taaste- ja vastupidavuskavas mitu meetet naiste tööturul osalemise edendamiseks (sh sihipärase värbamistoetuste ja täiendusõppeprogrammide ning alusharidus- ja lapsehoiuteenuste laiendamise). Samuti on võrdsuse aspekt olemas mitmes muus meetmes, mille otsene eesmärk ei ole võrdsete võimaluste edendamine. Taaste- ja vastupidavuskava rakendamisetapis tuleks tagada soolise ja etnilise tausta alusel eristatud andmete kogumine, et paremini hinnata võrdõiguslikkusega seotud küsimusi ja võtta nende suhtes järelmeetmeid.

Julgeolekualane enesehindamine

- (50) Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab digivõimekusse ja ühendatusse tehtavate investeeringutega seotud julgeolekualast enesehindamist. Ühendatusse ja täpsemalt 5G-võrkudesse tehtavate investeeringutega seoses on taaste- ja vastupidavuskavas ELi 5G-võrkude küberturvalisuse tööriistakastis esitatud üldiste objektiivsete kriteeriumide alusel välja toodud asjaomased julgeolekuküsimused ja nendega seotud riskid ning leevendavad meetmed, mida neist iga puhul kasutada.

Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid

- (51) Taaste- ja vastupidavuskavas on mitu piiriülest ja mitut riiki hõlmavat projekti, peamiselt digisambas. On digitaalvaldkonna investeerimisprojekte, nagu 5G-koridoride investeeering, mis peaks toetama ka Thessaloníki–Sofia–Belgradi 5G-koridori, ning minisatelliitide investeeering, mis peaks tagama koostalitlusvõime Euroopa kvantsidetaristu (EuroQCI) algatuses. Peale selle peaks kiudoptiliste merekaablite investeerimisprojekt toetama selliste kaablite paigaldamist Kreeka mandriosa ning selle saarte ja Küprose vahele. Taaste- ja vastupidavuskavas on ka investeeeringud uude kõrgjõudlusega andmetöötlussüsteemi (et uuendada riiklikku teadusuuringute ja tehnoloogiataristut), selle ühendamisse kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõtte EuroHPC superarvutitega, ning riikliku küberturvalisuse operatsioonide keskuse asutamisse ja selle sidemete loomisse teiste liikmesriikide sarnaste keskustega. Taaste- ja vastupidavuskavas on veel raamistik Euroopa ühtse andmetaristu teenuste jaoks (st keskse pilvandmetöötlustaristu ja -teenustega varustamine).

Konsulteerimine

- (52) Taaste- ja vastupidavuskavas on eraldi kirjeldatud konsulteerimist, mis toimus enne taaste- ja vastupidavuskava komisjonile esitamist. Taaste- ja vastupidavuskavas on samuti loetletud sidusrühmad, kellega 2020. aasta juulist 2021. aasta aprillini konsulteeriti ja kes andsid taaste- ja vastupidavuskava koostamiseks sisendeid: kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, ettevõtete ja teiste majandusühenduste, vabaühenduste esindajad ning olulisimad sotsiaalpartnerid. Taaste- ja vastupidavuskavas on toodud ka näiteid soovitatud reformidest ja investeeringutest, mis kavasse võeti. Selleks et tagada asjaomaste osalejate omalus, on väga oluline kaasata taaste- ja vastupidavuskavaga hõlmatud investeeringute ja reformide elluviimisse kõik asjaomased kohalikud omavalitsused ning sidusrühmad (sh sotsiaalpartnerid).

Positiivne hinnang

- (53) Pärast seda, kui komisjon on andnud Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ja leidnud, et taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele, tuleks kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga sätestada käesolevas otsuses taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks kättesaadavaks tagastamatu rahalise toetuse ja laenutoetusena.

Rahaline toetus

- (54) Kreeka taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on 31 164 331 515 eurot. Kuna taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ning selle hinnanguline kogukulu on Kreekale jaoks ette nähtud maksimaalsest rahalisest toetusest suurem, peaks Kreeka taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatav rahaline toetus olema võrdne Kreeka jaoks kättesaadava rahalise toetuse kogusummaga.
- (55) Vastavalt määruse (EL) 2021./241 artikli 11 lõikele 2 ajakohastatakse Kreeka maksimaalse rahalise toetuse arvutust 30. juuniks 2022. Vastavalt kõnealuse määruse artikli 23 lõikele 1 peaks Kreeka jaoks ette nähtud summa, mis ei ületa kõnealuse määruse artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud maksimaalset rahalist toetust, olema võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022. Vajaduse korral peaks nõukogu pärast maksimaalse rahalise toetuse ajakohastamist muutma komisjoni ettepaneku põhjal põhjendamatut viivitust kaesolevat otsust, et lisada sellesse ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on arvutatud kooskõlas kõnealuse määruse artikli 11 lõikega 2
- (56) Lisaks on Kreeka täiendavate reformide ja investeeringute toetamiseks taotlenud laenutoetust. Kreeka taotletud laenu maksimaalne maht on väiksem kui 6,8 % tema 2019. aasta kogurahvatulust jooksevhindades. Taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa on suurem kui Kreeka jaoks eraldatud rahalise toetuse ja taotletud laenutoetus kogusumma.

- (57) Antavat toetust rahastatakse laenust, mille komisjon võtab liidu nimel nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053¹ artikli 5 alusel. Toetust tuleks maksta osamaksetena, kui Kreeka on taaste- ja vastupidavuskava rakendamise eesmärgid ja sihid rahuldavalt täitnud.
- (58) Kreeka on taotlenud eelmakset, mis moodustab 13 % rahalisest toetusest ja 13 % laenust. See summa tuleks teha Kreekale kättesaadavaks määruse (EL) 2021/241 artikli 23 lõike 1 kohase lepingu („rahastamisleping“) ning sama määruse artikli 15 lõikes 2 sätestatud laenulepingu („laenuleping“) jõustumise korral ja sellega kooskõlas.
- (59) Käesolev otsus ei tohiks mõjutada selliste menetluste tulemust, mis on seotud liidu vahendite eraldamisega muudest liidu programmides kui rahastu, ega selliseid menetlusi, mis on seotud siseturu toimimise moonutamisega ja mida võidakse alutada eelkõige aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

¹ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava kohased reformid ja investeerimisprojektid, taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid, laenu maksmisega seotud täiendavad eesmärgid ja sihid ning kavandatud eesmärkide saavutamise seotud näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

Rahaline toetus

1. Liit teeb Kreekale tagastamatu toetusena kättesaadavaks rahalise toetuse summas 17 769 942 602 eurot.¹ Sellest on 13 515 279 418 eurot võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022. Kui määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikes 2 sätestatud ajakohastamise tulemusel nähakse Kreeka jaoks ette ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on 17 769 942 602 eurot või rohkem, on alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega lisaks 4 254 663 184 eurot. Kui määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikes 2 sätestatud ajakohastamise tulemusel nähakse Kreeka jaoks ette ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, mis on väiksem kui 17 769 942 602 eurot, on ajakohastatud maksimaalse rahalise toetuse ja 13 515 279 418 euro suuruse summa vahe võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõikes 8 sätestatud menetlusele.

¹ See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 osutatud kuludest Kreeka proportsionaalse osa mahaarvamist ning mis arvutatakse kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud meetodika kohaselt.

2. Komisjon teeb liidu rahalise toetuse Kreekale kättesaadavaks osamaksetena vastavalt käesoleva otsuse lisale. Eelmaksena tehakse kättesaadavaks 2 310 092 538 eurot, mis moodustab 13 % rahalisest toetusest. Komisjon võib eel- ja osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.
3. Eelmaksed tehakse rahastamislepingu jõustumise korral ja sellega kooskõlas. Eelmaksed tasaarvestatakse, arvates need proportsionaalselt maha osamaksetest.
4. Osamaksete tegemine vastavalt rahastamislepingule sõltub kättesaadavatest rahalistest vahenditest ja komisjoni otsusest, mis tehakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 24 selle kohta, et Kreeka on rahuldavalt täitnud taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud asjakohased eesmärgid ja sihid. Tingimusel, et lõikes 1 osutatud juriidilised kohustused jõustuvad, täidab Kreeka toetuse väljamaksmiseks eesmärgid ja sihid hiljemalt 31. augustiks 2026.

Artikkel 3
Laenutoetus

1. Liit teeb Kreekale kättesaadavaks laenu maksimumsummas 12 727 538 920 eurot.
2. Komisjon teeb laenutoetuse Kreekale kättesaadavaks osamaksetena vastavalt käesoleva otsuse lisale. Eelmaksena tehakse kättesaadavaks 1 654 580 060 eurot, mis moodustab 13 % laenust. Komisjon võib eel- ja osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.
3. Eelmaksed tehakse laenulepingu jõustumise korral ja sellega kooskõlas. Eelmaksed tasaarvestatakse, arvates need proportsionaalselt maha osamaksetest.
4. Osamaksete tegemine vastavalt laenulepingule sõltub kättesaadavatest rahalistest vahenditest ja komisjoni otsusest, mis tehakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 24 selle kohta, et Kreeka on rahuldavalt täitnud laenuga hõlmatud ning taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud täiendavad eesmärgid ja sihid. Laenu väljamaksmiseks täidab Kreeka laenuga hõlmatud täiendavad eesmärgid ja sihid hiljemalt 31. augustiks 2026.

Artikkel 4
Otsuse adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

...

Nõukogu nimel
eesistuja
